

10. marts 2023

UPA2023/100

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Innarluutillit kiffartuunneqarnerisa ineriartortinneqarnissaanut aamma annertusarneqarnissaanut suliniuteqalernissaq siunertaralugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Hans Peter Poulsen, Siumut)

Innarluutillit illersorneqarnerat nunatsinni tamakkiisumik alloriarfiusariaqalersoq Siumut isumaqarpoq. Tamakkiisumillu innarluutilinnut kiffartuussineq ingerlanneqalissappat inatsisartut amerlanerussuteqarnikkut akuersineratigut aattaat tamanna anguneqarsinnaavoq. Suliassaq ulluinnarni kommuninit isumagineqartoq nalunngilarput, taamaattoq Siumup pingaarsoraa, pineqartoq pillugu ineriartoqqinnissaq siunertaralugu Inatsisartut tunngaviusumik isummernissat.

Ullumikkumut naleqqiullugu tigussaasumik pimoorussamillu suliniutinik aallartitsinissaq pisariaqalersimasoq Siumut isumaqarpoq. Inuiaat Kalaallit pillugit innarluutilinnut tungasunut alloriaqqittoqartariaqalerpoq, tassami ukiorpassuarni innarluutillit atukkatigut pitsanngorsaaviginissaanut qineqqusaaruteqartuarneq timitalertariaqalerpoq, innarluutilinnullu politiki annertusartinnagu, nunatsinnilu pigisavut taakkujuartillugit, inoqativut Kalaallit innarluutillit tamakkiisumik sullinneqarsinnaanngillat. Tamakkiinerusumik inuiaqatigiittut sullissilissagutta innarluutilinnik nalunaarsuisinnaaneq, nappaatip suussusianik paasinninneq, atortorissaarutigut isumassuineq siunertaqarluartumillu pineqartut peqatigalugit isumassuineq nunatsinnittaaq equttariaqarparput atuutsilersittariaqarlugulu.

Ilanngulluguttaaq piviusunngortittariaqakkat ilagaat innarluutillit katersuukkumallutik illusaaq sanaartorneq imaluunniit illut pioreersut akornanni pingaarnersiulluni immikkoortitsineq. Taamaaliornikkut innarluutillit kiffartuunneqarnerat pitsanngorsarneqarsinnaavoq, taakkununga qanigisaasut ilanngullugit. Inoqarfinni pisariaqartitsiffiusuni qitiusoqarfeqarnikkut isumassuinnikkut sinaakkusersuinissat suleriartoqaqqinnissaanullu tunngavissiisinnaassuseqarneq annertusarneqassagalarput.

Nalunngilarput kulturikkut illorsuarnik illoqarfiit ilaat peqartut, aamma illoqarfiit tamarmik kommunip allaffeqartut, sumiiffiit ilaanni qanga allaffiusimasutut taaneqarsinnaanngorsimasunik. Pigisat tamakku aammattaaq innarluutilinnut atorluagassanngortinneqarsinnaapput, soorunami

innuttaasunuttaaq nalinginnaq. Innarluutillit illorsuanik pilersitsinikkut sinaakkusersuinikkullu ilaatigut innarluutillit inerikkiartormikkut meeqquerivinniit atuarfinnut ikaarsaariartormikkut atuarfinniillu naamassillutik ingerlariaqqillutik atuaqqittarermikkut iluaqusersorneqassagalarput. Innarluutilinnut ilaqaasunullu saaffiusinnaasunik aqutissiorneqarsinnaanissaminnik nalornissuteqartarnerat imminnullu annikigisarnerat aalajangersimasumik orniguttarfissamik pilersitsinerup kingorna innarluutilinnut ilaqaasunullu ilaqaataangaassagalarpoq, innarluutillillu ilaasa sulilaarsinnaangornissaminnut iluaqutigissagaattaq Siumumit qularutigingilarput.

Inuiaqatigiittut ingerlaarnitsinni alloriaqqittoqarsinnaajunnaartutut pissuseqalertarnerput akueriuminaappoq, isumassugassagullu maannangaaq pimoorullugit aaqqiivigissallugit tamatta pisussaaffeqarpugut. Tilioq nunatsinni pingaaruteqarluni inissisimavoq. Taamaattoq Tilioq kisimiilluni nunatta siammasissuaniittut tamarmik isumassorsinnaangilai. Suliassaq politikikkut isummerfigineqarluni pingaarnersiuinitsinnut ilanngutittariaqaripput Siumut isumaqarpoq. Taamatuttaaq ippoq sumiiffiit tamaginnit orninneqartartut innarluutilinnut naleqqussarneqarnissaat.

Innarluutillit illuisa atulersinneqarnerisigut innarluutillit qanigisaat sullissisullu ataavartumik ineriartortitsinermik aallartitsisinnaangussapput, soorlu sammisassaqtitsinikkut, innuttaasut katerisimaarnerisigut, pikkorissartitsinikkut allarpassuartigullu. Tassami ilaatigut Tiliup oqariartuutai naapertorlugit, inulerisinnaanermut ilinniarsimasut nunatsinni amigaatigineqaqaat, qujanartumilli inulerisutut ilinniarsimangikkaluit kisiannili inulerinermik piginnaaneqartut atorluarlugit sullissiniarneq atorsaakannersumik maannamut nunatsinni ingerlassinnaasimavarput. Innarluutillit illuisa pissutsit tamakku oqilisaaffigalugit atoruminarsarsinnaavaat aamma suliiinnarsinnaanissaanut kajumissuseqarnissamut aqutissiuqataassasut Siumup qularutigingilaa.

Inuiaqativut Kalaallit nunami maani inissaqartikkusullugit alloriartariaqalerpugut, tassami innarluutilippassuit nunarput qimallugu aallartarnerat isigingitsuusaaginnarsinnaangilagut. Nunarput uummateqarfigalugu najorusukkaluarlugu kisiannili innarluutilittut nalunaarsorneqarsinnaanginnertik pissutigalugu ajoraluartumik nunarput qimaannartariaqartaraat nalunngilarput, tamakkulu Siumumit akuersaangilluinnarparput. Tassami nunami maani allatuulli naleqarput.

Taamak oqaaseqarluta apeqqut Inatsisartunut oqaluserisassanngortipparput, neriulluta pineqartunut angusaqarfiusumik oqallinneq ingerlanneqassasoq.